

En jämlik framtid

Vänsterpartiets förslag till Mål & Budget 2021-2023

Den pågående pandemin har blottat hur svagt vårt samhälle blivit. Vi har länge levt i en tid där de rika fått allt mer och vårt gemensamma allt mindre. Det har varit en tid som ropat ”var och en för sig själv”. Det här har lett oss fel och det får vara slut med det nu. Mitt i krisen insåg vi att vi är starkast tillsammans och att vi endast tillsammans kan skydda det som är värt att skydda - vår gemensamma framtid.

Vi vill omfördela makt och resurser. Södertälje kan med vänsterpolitik säkra vår matproduktion och bygga en klimatsäker och neutral stad som hanterar sina utsläpp inom de kommande tio åren. Vi är det enda parti som kopplar miljöfrågorna med en jämlik fördelning av resurser även för kommande generationer. Med avstamp i grundlagen att all makt utgår från folket kan vi tillsammans med exempelvis Södertälje Science Park och våra stora industrier som Astra och Scania på ett demokratiskt sätt leda omställningen.

Våra barn kommer att visa oss vägen men bara om vi idag satsar på dem. Vi ska ge dem en god utbildning om hur vi bygger en starkare och rikare stad. De växande klyftorna vi ser idag ökar problemen i samhället och därigenom skapas ett otryggare Södertälje. En viktig motkraft till detta är att barn blir en del av en gemenskap, det ger vi dem med en meningsfull fritid fylld av kultur och idrott. Inga barn eller unga ska behöva avstå från sina drömmar på grund av sina föräldrars ekonomi.

Vår politik skapar fler vägar för att ta makten över sitt liv. Dagens arbetsliv kräver allt mer av människor. Vi vill att fler ska kunna få de verktyg de behöver genom fri, breddad och anpassad vuxenutbildning, och när vi klimatsäkrar vår kommun kommer också många arbetstillfällen att uppstå. Då vill vi att alla Södertäljebor ska vara del och ta del av den staden vi tillsammans bygger.

Vi tror att ett värdigt liv från födseln till slutet av livet är möjligt. Men för detta krävs det att vi är många som värnar och vårdar de äldre. Valfärdshjältar ska ha mer än applåder; de ska få fler arbetskamrater, kortare arbetspass och en lön som visar hur viktiga de är för vår stad.

Vi ser en framtid där vi använder allt mindre av världens naturresurser och fördelar uppgifter smartare, att det behövs allt mindre arbete för att producera mer och att framtiden därmed bär kortare arbetsdagar för alla och vi vill börja med de som vårdar Södertäljes barn och äldre.

Vår politik ger södertäljeborna frihet och makt och genom en rättvis klimatomställning kommer var och ens kreativitet och innovationskraft bära frukt åt kommande generationer med en jämlik framtid för alla, inte bara för de rika och till var och en efter behov från var och en efter förmåga.

Klimat, miljö och hållbarhet

Samtliga av planetens gränser som utgör förutsättningarna för liv och samhälle har överskridits och drivits på av oss människor. Det kräver radikala samhällsförändringar å det snaraste för att vända utvecklingen.

Hela planetens och mänsklighetens överlevnad står på spel.

Det kräver att vår kommun tar en aktiv och systematisk ledning i Södertäljes nödvändiga omställning för att förhindra fortsatta utsläpp av växthusgaser och fortsatt förlust av biologisk mångfald. Vänsterpartiet har under de senaste åren försökt att påverka kommunen i rätt riktning men fortfarande är ett flertal av Vänsterpartiets avgörande motioner till fullmäktige exempelvis om att utlysa ett klimatnödläge i kommunen samt att införa en koldioxidbudget obesvarade av den sittande majoriteten med S, Mp, C och Kd i ledningen. Varför denna långbänk, när resten av världen arbetar febrilt för den nödvändiga omställningen för FN:s globala klimatmål?

En lokal klimat- och miljööverenskommelse

Södertälje kommun måste ta sitt ansvar. Ett samarbete med näringsliv och civil sektor för att skapa en gemensam strategi för den lokala omställningen som klimatet och miljön kräver är då ett måste. Vänsterpartiet kräver därför att ett lokalt klimatprotokoll tas fram redan idag.

På samma sätt som kommunen har en samverkansöverenskommelse med den civila sektorn för demokrati och social hållbarhet, menar vi att en liknande överenskommelse för hållbarhet inom klimat- och miljöområdet är nödvändig för att nå Södertälje kommuns mål att minska nettoutsläppen av växthusgaser med 100 % till år 2030. Det är bland annat i energi- och transportsektorn som de stora förändringarna måste ske. Utsläppen från trafiken måste minska radikalt ifall det ska göra någon verklig skillnad.

Inför sänkt hastighet på motorvägarna och miljözoner

Utsläpp av växthusgaser har inga gränser. I Södertälje kommun måste utsläppsnivåerna av växthusgaser och partiklar i anslutning till de två motorvägarna kraftfullt minska. Det är en folkhälsofråga för våra medborgare såväl som en klimatfråga.

För att få ner nivåerna behövs många olika åtgärder. Att begränsa hastigheterna till 70 km/tim är fullt möjligt med exempel från Danderyds och Täbys kommuner, där massiva skyltar informerar att hastigheten är nedsatt för att minska skadliga partiklar och växthusgaser för hälsans skull. Vi ska göra detsamma i Södertälje, på E20 från Vasa till

Saltskog; från Södertälje Syd till Moraberg. Klimat och hälsa kan inte ha en agenda norr om Stockholm och en annan i den södra Stockholm. Det får vara ett slut på ojämlikheten.

Vi föreslår också att så kallade miljözoner - det vill säga förbud mot utsläppspotenta bensin- och dieslbilar samt förbud mot dubbdäckskörning. Det ska införas i delar av gatunätet i Södertälje stadskärna och i stadsdelscentra och tätorter för att garantera en luft med mindre gifter.

Bygg ut biogasutvinningen

Vänsterpartiet föreslår som delägare i bolaget SYVAB att biogasutvinningen vid Himmerfjärdsverket utvecklas och utökas.

Den nödvändiga omställningen att skifta drivmedel för bilarna med alternativ såsom biogas, etanol, vätgas och eldrift är fullt möjligt menar vi.

Det finns dock hinder på vägen. Marknadens och myndigheters syn på el som enda energilösning måste rättas till. Liksom även de konkreta flaskhalsar vad gäller t.ex. transporter till/från Himmerfjärdsverket. Landsbygdsvägen bör ersättas med sjötransporter från verket mellan landsort och Södertälje hamn.

Bygg solcellsparker nu

På två timmar tar jorden emot lika mycket energi från solen som hela världens befolkning använder under ett år. När allt mer verksamhet i samhället går från fossilberoende till förnybart, måste en utbyggnad av bland annat el ske snarast. Kommuner kan och ska bidra till en hållbar energiförsörjning.

De senaste åren har flera solcellsparker etablerats genom lokala kommunala energibolag. Vi menar att Södertälje kommun har inte bara ett ansvar inför kommande generationer att bidra till ett hållbart och motståndskraftigt samhälle utan även möjligheten att redan idag genom att satsa på södertäljebor genom riktade utbildningar snabbt sätta ihop en arbetskraft för att bygga vår solcellspark.

Därför vill vi att Telgekoncernen, Telge Energi och vår kommunala arbetsförmedling ges i uppdrag att planera och finansiera en eller flera solcellsparker i anslutning till spillmark.

Fordonskonvertering på gymnasiet

En förbisedd faktor är att bygga om den befintliga bilparken till alternativa drivmedel såsom biogas och el. Sådan lokal kunskap har bland annat funnits i Järna. Vänsterpartiets vill därför införa konverteringsidén i praktiken genom att inrätta ett fordonsprogram på

gymnasiet med inriktning på att konvertera fossildrivna fordon till bl.a. eldrift. Det skulle kunna vara självfinansierat då det kan ge en intäkt till gymnasiet som kunde träna på befintliga Södertäljebilar. Vi måste rusta våra unga med kunskapen att ta sig an framtiden.

Laddstolpar för framtiden

Södertäljeborna vill ha tillgång till el-laddning och vi ska möta efterfrågan.

Vänsterpartiet föreslår därför att laddstationer för elbilar och elcyklar anläggs på Södertäljes större kommunala parkeringsplatser såsom Östertälje station, Södertälje hamn, Södertälje Centrum, Södertälje Syd och Järna station.

Därför ger vi Tekniska nämnden i uppdrag att prioritera fler laddstolpar och med utrymmet i Vänsterpartiets regionbudget projektera för cykelgarageplatser i anslutning till kollektivtrafiken.

Buskurer på landsbygden

Vi har i kommunen ett flertal busslinjer som trafikerar landsbygdssträckor vars hållplatser saknar skydd för regn, blåst och snö. För att främja nyttjande av kollektivtrafiken vill vi att kommunen kräver att Region Stockholm tillgodoser även invånare på landsbygden bekvämlighet i kollektivtrafiken.

Förstärkning av hållbart byggande

I Södertälje kommuns ambition att bygga 20 000 nya bostäder fram till 2036 behöver vi säkerställa ett klimatsmart byggande – dels för att minska klimat- och miljöpåverkan under själva byggprocessen, men också för byggnaderna ska hålla i minst ett sekel.

Vänsterpartiet vill därför ålägga exploatörer och byggentreprenörer att klimat- och miljöcertifiera sina byggprojekt. Åtgärden måste ske i ett tidigt skede i förhandlingarna mellan kommun och exploatör och skrivas in i exploateringsavtalen.

Det handlar om vattenförsörjningen, grönområden, grönytor och ekosystemtjänster vid exploatering och byggande. I samtliga nybyggnadsprojekt måste energi och uppvärmning stå i fokus och uppmaningen från kommunen till byggutvecklarna måste även handla om att nyttja förnyelsebar energi, framför allt sol- och vindenergi till förmån för Södertäljeborna och våra kommande generationer.

Vänsterpartiet ger därmed ägardirektiv till Telge bostäder, Telge Hovsjö och Telge fastigheter att se till att flertalet fastigheter, äldre som nya, får solcellsanläggningar på

taken för att uppnå en högre nivå av energimässig hållbarhet samt öka byggande av flerfamiljshus i trä.

Stadsarkitekt

När nu 20 000 fler bostäder ska utveckla Södertälje som stad men när nutida byggkomplex ska baxas in i leden mellan redan befintlig bebyggelse och när marknadskrafterna har fått ett större försprång i byggprocesserna än beslutande demokratiska församlingar, ja då krävs en helt ny övergripande översikt från ax till limpa.

Forskning visar att närhet till gröna miljöer i stadsmiljö ökar invånarnas goda hälsa inte minst i en tid då stressrelaterade sjukdomar ökar. Miljöer för återhämtning och livskvalitet bidrar till ett rikt, tryggt och socialt gott samhälle. De gröna stadsrummens har också avgörande roll för städers förmåga att hantera klimatförändringarna.

Vänsterpartiet vill därför återinrätta tjänsten som stadsarkitekt på som en strategisk samhällsplanerande funktion med fokus på de gröna offentliga rummen, dess estetiska värden och i hela samhällets tjänst. Uppgiften att fungera som länken mellan allmänhetens och bolagens intresse och därmed se till att god arkitektur ger kvaliteter som medborgarna har rätt att erhålla, för nutid och framtid.

Biologisk mångfald – människans ultimata försvarsmakt

Hoten mot den biologiska mångfalden är skriande. Under en period av drygt 100 år har mer och mer naturmark tagits i anspråk för samhällsbyggande, infrastruktur, bostäder och näringsliv. Samtidigt har Sveriges jordbruksareal hårdexploaterats med intensivjordbruk och fosforgödning, vilket utarmat jordarna och övergött vattendrag, sjöar och hav. Såväl en återgång till som en utveckling av nya naturvänliga och samhällsnära produktionsmetoder inom jordbruk och matframställning är nödvändiga i en tid då mer och mer av födan importeras och ibland transporteras över halva jordklotet.

Ekologisk jordbrukspark, biodling, odlingslotter och fler ängar istället för gräsmattor

Vänsterpartiet förordar att utredningen om att etablera en jordbrukspark för odling, lärande och rekreation ska förverkligas i anslutning till någon av de bördiga jordbruksmarkerna som finns kring Farsta gård i Järna och/eller nuvarande Naturcentrum i Lina. Kommunalt markområde behöver reserveras och beräkningar av investeringar och drift behöver göras.

Södertälje kommuns pollineringsstrategi behöver omsättas i praktiken varför vi vill se att ekonomiskt stöd och expertis ges till kommunala initiativ att skapa biodling kopplat till

äldreboenden, förskolor och skolor i hela Södertälje kommun. Inledningsvis kan pilotprojekt för lärande genomföras.

Som ett led i Södertälje kommuns odlingsstrategi vill vi att strategins intentioner förverkligas bland annat genom att kommunen tar fram markområden för odling, både för odlingslotter i anslutning till bostadsområden, till stadsodling på udda "överblivna" marker och till kommunala institutioners komplementodling. I sammanhanget behöver reserverade markområden ha närhet till kommunalt vatten.

Ställ krav på kollektivtrafiken

I ett nödläge öppnar man alla dörrar och nödutgångar, och i det klimatnödläge vi befinner oss i ska vi därför öppna alla spärrar. Vänsterpartiet vill att kollektivtrafiken ska vara gratis för alla och kan med vår politisk redan idag bära sina kostnader för de unga som vi redan visat med de omåttligt populära sommarlovskorten. Det är det enda rimliga sättet att minska utsläppen i den takt som är nödvändig.

Med vänsterpartiets regionspolitik kan Södertälje kommun blir avsevärt mer pådrivande för att se till att kollektivtrafiken byggs ut även på vår sida av Stockholmsregionen och inte bara i norra och östra regionen som nu sker. Det betyder bland annat skip-stopplösningar i pendeltågstrafiken, pendelns fortsättning till Hölö antingen via SL eller SJ, fler och rakare busslinjer. Vi vill även införa anropstrafik i de ytterområden som idag helt saknar kollektivtrafik som av Hölö, Tullgarn, Vårdinge och Enhörna.

Vi vill tillsammans med Region Stockholm och SL utreda förutsättningarna för eldriven spårbunden trafik i form av klassisk spårvagnstrafik i västra Södertälje och de inre centrala delarna av stadskärnan, exempelvis mellan Vasa handelsplats via Bårsta, Stadshuset, Södertälje Syd och Pershagen samt på den östra sidan mellan Ritorp över Birkavägen via Hagaberg till Östertälje station och Gärtuna.

En jämlik skola för alla

En bra utbildning från förskola till vuxenutbildning är varje civiliserat samhälles grundbult. Vår skola ska vara en aktiv del i att jämna ut livsvillkor och leda till ökad jämlikhet och bättre möjligheter. Barn från ogynnsamma uppväxtvillkor och hem med svag studiebakgrund får en rättvis start i livet och kommer att bli de som bär vår framtid. Den svenska skolan har gått åt motsatt håll och medvetet försämrats genom politiska beslut. Privatiseringen och bolagiseringen av skolan har gjort att de kan dölja lärartäthet och skolresultat bakom affärshemligheter. Våra skattepengar ska gå till barnens utveckling, inte aktieägarnas utdelningar.

Vi ser gärna att pedagogiska inriktningar både i kommunala skolor och förskolor. Om de drivs kooperativt eller i annan form som inte är vinstdrivande vet vi att det gynnar eleverna och det får gärna utökas. Men vinstdrivande friskolor sorterar in elever efter religiös, etnisk eller ekonomisk tillhörighet gör att våra barn inte får den utbildningen som de ska ha. Vi ser att för att säkra alla barns rätt till en likvärdig skola så ska staten åter igen ta ansvaret över utbildningen. Alla elever – barn, unga som vuxna – har rätt till en bra och likvärdig utbildning oavsett var de bor eller i vilken skola de går.

Förskolan

De första fyra, fem åren i ett barns liv är lika viktiga som skolåren för vilka möjligheter som står öppna senare i livet. En förskola som både arbetar med lek, individuell utveckling och kunskapsutveckling måste därför vara en rättighet och möjlighet för alla barn. Organisationen är idag alltför slimmad och förskolan behöver ha ökade resurser för att kunna möta barns olika behov och ge det stöd som krävs för att uppnå målen.

Fritidshemmen

Fritidshemmen är en del i den samlade skoldagen och är viktiga för att ge barn en meningsfull fritid och stöd i deras utveckling. Personaltätheten är för närvarande förfärande låg samtidigt som en stor del av personalen inte har tillräcklig utbildning. Det har därför påbörjats ett samarbete mellan Komvux och Stockholms universitet för att på deltid kunna vidareutbilda personalen.

En läxfri grundskola

Det är allmänt känt att elevers familjebakgrund, bostadsförhållanden och föräldrarnas studievana har avgörande betydelse för deras skolresultat och därmed också för deras

fortsatta liv. Utan familj som uppmuntrar studier och eller har möjlighet att hjälpa till med läxläsning och utan boende som ger studiero försvåras skolarbetet. Genom att införa en läxfri grundskola vill Vänsterpartiet utjämna skillnaderna mellan de villkor som elever från trångbodda familjer utan studietraditioner har jämfört med elever från högutbildade familjer med ett bättre boende. Ur ett barnperspektiv är det också märkligt att de efter en arbetsdag ska gå hem och fortsätta arbeta på kvällen trots att de flesta vuxna tar det för givet att fritiden börjar efter arbetstidens slut.

Förslaget innebär en förlängd skoldag och att läxor istället blir ett obligatoriskt och schemalagt individuellt arbete som utförs i skolan med pedagogisk handledning. Det kräver anställning av extra lärare så att arbetsuppgiften kan fördelas mellan skolans lärare utan att bli en ytterligare pålaga.

Tvåläraresystem – dubbelt så bra

I tvåläraresystemet arbetar lärarna tillsammans i par, som delar på ansvaret för undervisning, betygssättning och planering. Det skapar trygghet för eleverna som får en större chans att lära sig och nå kunskapsmålen. Eleverna blir sedda, får mer hjälp och lärarna hinner också fånga upp dem som behöver mer hjälp och stöd. I Södertälje har Ronnaskolan, Brunnsängsskolan och Wasaskolan provat tvåläraresystem med lyckat resultat. Miljön blev mer utvecklande och lugnare för lärare och elever, arbetet i klassrummet blev effektivare och arbetsbelastningen minskade.

Systemet gav tydliga positiva resultat för både elever och lärare och måste återinföras i Södertäljes skolor.

Gymnasieskolan

Det fordonstekniska programmet

Klimatkrisen kräver bland annat övergång till el-, biogas- eller vätgasdrivna fordon. Elbilar är än så länge för dyra för att vara ett alternativ för gemene man. Vår fordonspark kommer oavsett det att under en lång period bestå av en mängd fossildrivna fordon. En lösning är att konvertera bensin och dieselmotorer till biogas eller el.

Det estetiska programmet

Södertälje var för inte så länge sedan en blomstrand kulturstad men kulturen har med tiden blivit alltmer styvmoderligt behandlad. Det är en tendens som måste motarbetas.

De estetiska ämnena ska istället ges en starkare ställning i all utbildning från förskola till gymnasium. Kulturen gör undervisningen mer lustfylld och vidgar förståelsen för den verklighet vi lever i. Alla från förskola till gymnasium ska ges tillfälle att själva utöva någon eller några konstarter. I ett progressivt kulturperspektiv är nedläggningen av det Estetiska programmet på gymnasieskolan ett misslyckande.

Den kommunala vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen ger människor en andra chans i livet att kunna utvecklas, vidareutbilda sig eller byta yrkesinriktning. Yrkesutbildningarna är viktiga i en strategi för att bekämpa arbetslösheten och få ner kommunens höga arbetslöshetssiffror.

Arbetsförmedlingen, som bedömer att var tredje inskriven arbetslös vare sig har teoretisk eller yrkesförberedande gymnasieutbildning, har nyligen fått i uppdrag att styra över arbetslösa till reguljär utbildning på Komvux och folkhögskola.

I Södertälje har arbetsförmedlingen ca 1900 arbetssökande med den bakgrund som skall motiveras för studier. Det innebär att Komvux får en ny grupp elever som är mindre studiemotiverade än sina vanligtvis studiemotiverade men inte välutbildade elever. Regeringens senaste beslut att invandrare måste läsa på SFI för att få rätt till försörjningsstöd kommer att ge Komvux ytterligare tillströmning av mindre motiverade elever. Komvux är i behov av en dimensioneringsdiskussion ur utbildnings- och samhällsperspektiv tillsammans med berörda förvaltningar.

Naturskolan

Ett absolut minimikrav och prioritet är att slå vakt om och utveckla den Naturskola som blivit ett signum för Södertäljes miljöprofil. Ambitionsnivån ska höjas och att kunna bedriva en fortsatt naturskola är en självklarhet för den gröna kommunen och Södertäljes ungas framtid. Vi ger därför Naturskolan resurser för att med glädje och kraft ta sig an uppgiften att utvecklas och därmed nå fler Södertäljebor.

En meningsfull fritid för alla ger en attraktiv stad

För att Södertäljeborna ska trivas och må bra och fler ska vilja flytta hit krävs det också möjligheter till ett starkt utbud av fritidsaktiviteter och ett rikt kulturutbud för alla.

En meningsfull fritid för alla

Våra barn och ungdomar ska ha ett rikt och meningsfullt fritidsliv. Att satsa på de yngre är att satsa på Södertäljes framtid. En framtid med en enad stad som skapar möjligheter för barn och unga att leva i samhörighet och med frihet att skapa det liv de drömmer om att få som vuxna. En meningsfull fritid utvecklar staden och är också ett av de bästa sätten att förebygga kriminalitet och drogmissbruk.

Barn och ungdomar behöver lugna och utvecklande mötespunkter och det är vårt ansvar att skapa dem. Därför gör vi en extra satsning på att förstärka fritidsgårdarnas resurser med många fler nya fritidspedagoger och förlängda och utökade öppettider. Vi kan inte acceptera att fritidsgårdar stängs på grund av oroligheter i närområdet och sen ersätts med patrullerande ordningsvakter - det utvecklar varken våra barn eller samhället. Att beslutet att bygga ny fritidsgård vid Bårsta skola är taget att den aldrig byggs är också oacceptabelt.

På sikt ser Vänsterpartiet behovet av en central fritidsgård som enar ungdomar från olika stadsdelar. Vi ger därför i uppdrag till kommunen att se över möjligheten att öppna Södertäljes första centrala fritidsgård. Ett ungdomens hus.

Vi välkomnar majoritetens satsning med ett utökad utbud av aktiviteter under loven på Torekällberget, men att ta inträde är att skapa klasspolitik och cementerar skillnaderna till våra barns rätt kultur, historia och lek. Vänsterpartiet slopar avgiften för att alla stadens barn ska få ta del av de utökade aktiviteterna. Det har vi råd med om vi menar allvar med alla barns rätt till en meningsfull fritid.

Fri kulturskola

Kultur är idag en klassfråga. Föräldrarnas ekonomi ska inte stå i vägen för barnens kulturutövning. Socioekonomi handlar också om sociala barriärer, det vill säga ovana, normer och brist på positiva upplevelser. Det formar barns förväntningar på framtiden och uppfattningen om tillhörighet i samhället, vilket gör det svårt att känna delaktighet

och intresse. En fri kulturskola är en garant för att vi ger en jämlik möjlighet och rättvisa villkor för barnens skapande.

Södertälje har ett kulturliv värd att växa. Vi har Södertälje konsthall med dess utställningar av ledande svenska och internationella konstnärer. Vi har flera välrenommerade teatergrupper. Vi har flera stora scener för musik, film och revyer. Vänsterpartiet vill utöka samarbetet bland Södertäljes kulturarbetare, näringsliv, våra bolag och kultur- och fritidsförvaltningen. Därför ger vi kommunen i uppdrag att se över möjligheten att i projektform skapa en kultursamordnare med uppdrag att skapa en permanent plattform för samverkan mellan dessa aktörer.

Vi förstärker föreningsbidraget och skjuter till resurser så att folkbildningen och olika kulturutövare tillsammans med medborgarna säkrar en kunskapsrik och attraktiv stad.

Genom gott samarbete mellan kommun, näringsliv, kommunala bolag, kultur- och fritidsförvaltning, socialtjänst och ideella krafter kan vi skapa ett Södertälje alla.

Nej till social nedrustning i pandemitider

Majoritetens budgetförslag innebär besparingar för socialnämnden med många miljoner utöver de löneuppräknings som inte finns medräknade. Det ger oss en socialnämnd med stora svårigheter att hantera våra allra mest utsatta medborgare.

En omvärldsanalys pekar på högre arbetslöshet och då behöver vi ökade arbetsmarknadsinsatser. Det blir även högre kostnader för försörjningsstöd, orosanmälningar för barn och ungdom ökar och de ligger idag redan på oacceptabla nivåer. Behoven av vårdplaceringar av barn utanför sin familj fortsätter och dessutom är det vanligt att drogmissbruk och psykisk ohälsa ökar i kristider.

Även insatser för mot gäng- och ungdomskriminalitet behöver skalas upp.

Förebyggande insatser

Better safe than sorry. Många tragedier kan undvikas med att tänka efter före. Precis så vill vi att sociala myndigheter ska arbeta. Därför förstärker vi socialnämndens budget med inriktning på förebyggande insatser för barn och unga.

Vi kan inte nog betona behovet av förebyggande åtgärder när många familjer, barn och unga far illa. Genom fler familjecentraler, sociala insatsgruppen, fältassistenter, öppenvårdsinsatser och samarbete med skolan och polis kan man fånga upp problem i tidiga skeden. Orosanmälningarna för barn och unga ökar och vi vet hur vi stoppar den trenden.

Budgetjusteringar vid ökade behov

Budgeten inom barn och ungdomsverksamheten prognostiseras att gå med 13,5 miljoner i underskott i år mest på grund av dyra men nödvändiga externa placeringar. Kostnaderna för externa placeringar på HVB hem, SIS institutioner och liknande är svåra att budgetera. Men mångåriga erfarenheter visar att de externa placeringarna är underfinansierade. När budgeten inte håller gör man besparingar på just förebyggande insatserna. En lösning på detta är att budgeten för barn och unga ska stämmas av vid flera tillfällen under budgetåret och medel tillskjutas efter uppkomna behov. Precis som vi skjuter till mer resurser när skolan får fler elever.

Fyra familjecentraler 2023

I majoritetens förslag till budget finns medel till ytterligare en familjecentral i Hovsjö vilket vi länge jobbat för. På familjecentraler samarbetar barnavårdscentraler och socialtjänsten med generella insatser för barnfamiljer med problem som i tidiga skeden kan fångas upp och få det stöd de behöver. Vår målsättning till år 2023 är att Södertäljeborna ska ha fyra familjecentraler att tillgå.

En generös socialpolitik minskar barnfattigdomen

Allt mindre utav våra medborgare behöver försörjningsstöd. Det gälds vi åt. Södertälje har fått stor medial uppmärksamhet genom antalet felaktiga utbetalningar på grund av fusk har minskat genom nya strikta rutiner inom socialtjänsten. Det är bra att fusket bekämpas. Baksidan av det myntet är att många personer i ekonomisk utsatthet känner sig misstänkliggjorda och möts av en omfattande byråkrati att ta sig igenom för att få stöd. Kön till matkasseutdelningarna till ekonomiskt utsatta familjer ökar drastiskt, vilket vi ser som ett tecken på att utsatta personer inte nås av samhällets stödinsatser. Vänsterpartiet vill se ett generösare förhållningssätt mot de människor som verkligen behöver försörjningsstöd. Hjälpökande ska aktivt stöttas och få hjälp i ansökningsförfarandet för att målet med försörjningsstödet ska inte vara att betala ut så litet som möjligt utan att faktiskt stödja de som verkligen behöver det, i enlighet med lagstiftningen.

Arbete åt alla

I Södertälje finns stora problem med arbetslöshet som drabbar enskilda människors livsöden hårt. Som vänsterparti är ett av våra viktigaste mål - arbete åt alla. Vi har vi våra historiska rötter i arbetarrörelsen, både då och nu står vi för det är möjligt att alla kan ha ett arbete med god löneutveckling om vi inte tillåter vinstutdelningar att äta upp arbetarnas löner.

I Södertälje ligger ett stort ansvar för kommunens arbetsmarknad på socialnämnden och när arbetsförmedlingen slagits sönder kommer vi både vässa och utöka resurserna för att utveckla den lokala förmedlingen av arbete. Målet är främst att ge unga jobb, minska antalet långtidsarbetslösa med försörjningsstöd. En annan särskilt prioriterad grupp är familjer med barn som behöver egen försörjning det för att snabbt bryta barnfattigdomen. Viktiga insatser som språkutbildning, praktik, rehabilitering och yrkesutbildningar ska vara tillgängliga för att ingen Södertäljebo ska lämnas efter. Att inte bryta en trend av ökad arbetslöshet riskerar att leda till en ond spiral med minskade skatteintäkter och minskade insatser som följd. Ett ekonomiskt ansvarstagande kräver kraftfulla åtgärder å det snaraste.

Kommunal arbetsförmedling

Regeringen har beslutat att decimera arbetsförmedlingen och att matchning ska skötas av privata aktörer som våra skattepengar ska finansiera. Vår och Sveriges erfarenheter, särskilt under den pågående pandemin, har visat att viktiga funktioner inom välfärden så som, skola, vård, omsorg och nu även arbetsförmedling ska lösas med hela samhället i tanken.

De privata vinstintressena har gång på gång visat att de inte är kapabla att lösa problemen men tar gärna emot våra gemensamma skattepengar. Vi ser nu att precis som apoteken, läkemedelsförråden, och andra privatiserade samhällstjänster kan detta leda till långtidsarbetslösa Södertäljebor riskerar att få sämre stöd då de ses som en icke lönsam grupp. Därför ska kommunen genom Vänsterpartiets politik och driv se till att kommunen ska bedriva en kommunal arbetsförmedling finansierat med statliga medel.

Äldreomsorgen

Majoriteten hyllar i sitt budgetförslag prioriteringen av äldreomsorgen, men det är inte helt lätt att hålla med i glädjeyttringarna. Det är positivt att äldreomsorgen äntligen tycks få en viss kompensation för tidigare underbudgetering men det är tyvärr inte så generöst som kan tyckas. Större delen av kostnadsökningen går till volymökningen, men det är kommunens lagstadgade skyldighet att tillgodose vårdplatser och vårdbehov åt de äldre. En kort uppställning enligt nedan visar att när ersättningen från volymökningen dras ifrån kommunbidraget för 2021 blir det ungefär samma summa kvar som från innevarande år.

Till detta ska tilläggas att det förväntade underskottet för 2020 uppgår till 76,1 miljoner, något som förmodligen inte kommer att kunna elimineras helt under det kommande året. Då har man ändå "sparat" drygt 25 miljoner då flera vårdtagare under året av sagt sig hemtjänsttimmar och plats på äldreboende av rädsla för smitta. Detta innebär dock att det torde uppstå ett uppdämt behov när coronan släpper taget.

I budgeten har man heller inte räknat med kostnads- och löneökningar.

Positivt är att de statliga medlen väntas uppgå till dryga 40 mnkr, vilket möjligen kan bidra till en budget i balans för kommande år förutsatt att inga nya utgifter tillkommer.

Ersättning för de extra kostnader som coronan medfört väntas dock.

Vi måste också framgent leva med en ständig krisberedskap, något som bl.a. ställer krav på en kontinuerlig utbildning av medarbetarna. Situationen som först uppstod med bristande utrustning och en personal som saknade utbildning i nödvändiga basala hygienrutiner får inte uppstå igen.

Kompetenshöjning

Även i övrigt måste satsningen på kompetens hos de anställda inom äldreomsorgen öka, då deras uppgifter blir alltmer omfattande och vården alltmera komplex. Men utvecklingsarbete tar tid, då det handlar om ändrade attityder, om nya kunskaper och insikter samt en förbättrad verksamhet på alla plan. Språkkunskaper är bara en del av behovet.

I Mål och budget 2021 sägs det att ÄON "ska stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för att minska ofrivillig ensamhet". Detta är helt i överensstämmelse med Socialtjänstlagen där det sägs att nämnden "... ska verka för att äldre personer får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull fritid i gemenskap."

Detta ska ses tillsammans med det faktum att de anställda inom äldreomsorgen numera sägs arbeta utifrån ett salutogent förhållningssätt, vilket medför en ganska stor förändring i arbetssättet gentemot de äldre. Det är den friska sidan hos vårdtagarna som ska lyftas fram och utvecklas, man ska se till varje enskild vård- och omsorgstagares behov, skapa en helhetssyn på individen och bidra till höjd livskvalitet genom en nära samarbetsrelation. Detta innebär att begreppet omsorg utvidgas till att också innebära en mer social funktion. Vi menar att de anställda måste få kompetens och tid att verka utifrån detta förhållningssätt så att det inte stannar vid välvilliga dokument. Det kan ses som en mycket viktig uppgift för projektet *Bättre arbetsvillkor för de anställda inom äldreomsorgen* att vidareutveckla detta förhållningssätt då det handlar om en lång förändringsprocess som också medför att de anställda behöver mer tid till den typen av verksamhet.

En del av det salutogena perspektivet är att tidigt möta de äldres behov, motverka känslor av otrygghet, ensamhet och ångest och förebygga ökande vårdbehov genom ökad samvaro med andra, ett rikt kulturliv och andra aktiviteter. En möjlighet att göra detta är att utveckla kommunens mötesplatser. Nämnden antog också tidigt 2020 en plan för öppna mötesplatser då en utredning visat på ett mycket stort behov av utveckling inom området. Kommunen har i nuläget tre s.k. fasta mötesplatser: Luna, Morkullan och Bergvik. Det är viktigt att även de övriga mötesplatserna får bättre lokaler och mer fast personal för att tillgodose pensionärernas behov av social samvaro.

Arbetstidsförkortning

Allt fler som arbetar inom äldreomsorgen vittnar om tunga arbetsdagar med tilltagande tidspress. Kraven på att få en ekonomi i balans leder till ständigt uppdykande åtgärdsplaner som handlar om att effektivisera verksamheten på olika sätt. En del åtgärder är utvecklande och kan vara positiva för de anställda men det finns också risk för att de utsätts för större tidspress under en allt mer ökande vårdtyngd. Inte minst under coronaperioden, som långt ifrån är över, har arbetsförhållandena varit ansträngda.

Vänsterpartiet har under många år drivit frågan om en arbetstidsförkortning med bibehållen lön, men inom kommunerna har det endast lett till enskilda försök som upphört efter ett tag. I första hand har man sett till ökade initiala kostnader utan att invänta de positiva resultat som nås på sikt med minskade sjukskrivningar. Det bidrar också till att göra yrket mer attraktivt, något som är mycket viktigt då behovet av kvalificerad arbetskraft är stort inom äldreomsorgen.

Vi upplever att frågan om en kortare arbetsdag i dagsläget är högst aktuell och vet också att det på sikt är en viktig åtgärd för att minska antalet sjukskrivningsdagar.

Kollektivtrafiken och Södertälje

Södertäljes invånare reser ofta i kollektivtrafiken och strävar mot ett mer miljöanpassat och fossilfritt sätt att resa i hela Stockholms län och Södertälje.

Ett första steg tas nu mot nolltaxa tas genom att sänka priset på periodkort och enkelbiljetter till 2018 års nivå, 860 kr för ett 30-dagars periodkort.

I skattesatsen för Region Stockholm justeras skatten till 12,38 kr samt en extra förstärkningspott på 30 öre i maximalt tre år, vilket ska täcka både kostnader för den pågående pandemin men också för kollektivtrafiken i länet. Då vi inte tror att pandemin upphör 1 januari 2021 så anser vi att den budgetförstärkning med 1,5 mdr som föreslås behövas för att bemöta framtiden och hantera de skulder som regionen nu dras med.

Inom ramen för den skattesats för region Stockholm som Vänsterpartiet föreslår, ryms en rad åtgärder för kollektivtrafiken som kommer att betyda mycket för många av

- Fria resor för barn och unga upp till 18 års ålder
- Fria resor införs hela länet för pensionärer i lågtrafik
- Förlänga enkelbiljettens giltighetstid till 120 minuter
- Fri tilldelning av resor för den som reser med färdtjänst och rullstolstaxi.
- Kräva kollektivavtal, personalövergång och meddelarfrihet vid all upphandling av kollektivtrafik.
- Utveckla ett regionalt lånecykelsystem integrerat med övrig kollektivtrafik
- Införa öppna spärrar
- Begränsa tjänsteresor med flyg för tjänstepersoner och politiker

Södertälje som fristad

International Cities of Refuge Network (ICORN) är ett internationellt nätverk av fristäder för författare, konstnärer och musiker från länder med beskuren yttrandefrihet. Fristäder för förföljda konstnärer finns i flera olika länder. Vissa grundläggande åtaganden är gemensamma för alla och regleras i ett avtal med samarbetsorganisationen ICORN. I Sverige är ett 20-tal städer och ett par regioner medlemmar i ICORN. Bland svenska städer och regioner märks bland annat Eskilstuna, Gävle, Göteborg, Örebro och Stockholm stad.

I en tid då liberala värden som mänskliga rättigheter och yttrandefrihet är utsatt för hot på olika håll i världen vill Vänsterpartiet verka för att Södertälje kommun värnar yttrandefriheten och det fria ordet genom att ansluta sig till ICORN. Förutom medlemskapet så ska kommunen också förbereda sig för att ta emot en hotad eller förföljd författare, konstnär eller musiker och ge denne en fristad, vilket betyder bostad och uppehälle.

Hemställen

Mål och budget 2021–2023, Vänsterpartiets förslag till kommunfullmäktige

KF-mål och indikatorer

1. Kommunfullmäktiges mål och uppdrag fastställs i enlighet med Vänsterpartiets Mål och budget 2021–2023.

Budget

2. Utdebitering av allmän kommunalskatt 2021 fastställs till 20,15 kronor per skattekrona (oförändrad).
3. Resultatbudget för 2021–2023 godkänns (bilaga 1).
4. Kommunbidrag per nämnd för 2021 godkänns (bilaga 2).
5. Särskilda ägardirektiv för bolagskoncernen godkänns (bilaga 3).

